1 SEM TDC ME (CBCS) GE 101

2024

(November)

COMMERCE

(Generic Elective)

Paper: GE-101

(Microeconomics)

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) নিকৃষ্ট দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত এঞ্জেল ৰেখা ____ হয়।
  The Engel curve for an inferior good
  - (i) নিমুগামী slopes downward
  - (ii) উধ্বগামী slopes upward

(iii) সমান্তৰাল is a horizontal line

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

এন্ধন উপভোক্তাই ভাৰসমতা লাভ কৰাৰ সময়ত _____ श्य ।

A consumer is in equilibrium when

(i)
$$\frac{MU_x}{MU_y} > \frac{P_x}{P_y}$$

(ii)
$$\frac{MU_x}{MU_y} < \frac{P_x}{P_y}$$

(iii)
$$\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y}$$

(iv) ওপৰৰ সকলো All of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- প্ৰান্তিক ব্যয় ৰেখাই গড় ব্যয় ৰেখাক কটাকটি কৰাৰ (c) সময়ত গড় ব্যয় ____ হয়। The marginal cost curve intersects the average cost curve, when AC is
  - (i) সর্বোচ্চ maximum
  - (ii) সর্বনিম্ন minimum
  - (iii) উধর্বগামী rising
  - (iv) নিমুগামী falling

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- 'बिक नारुन' বूनित्न कि वूजा? What do you mean by 'ridge line'?
- যদি দুটা উপাদান পূর্ণ বিৰুদ্ধ দ্রব্য হয়, তেন্তে সমউৎপাদন ৰেখাডাল ____ হয়।

(খালী ঠাই পূব কৰা)

If two factors are perfect substitutes, the isoquant line will be ____.

(Fill in the blank)

- (f) বজাৰ দৰ হৈছে এক ____ দৰ।

  Market price is a ____ price.
  - (i) দীৰ্ঘকালীন long-run
  - (ii) হ্রস্থকাপীন short-run
  - (iii) অতি হ্রম্বকালীন very short-run

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(g) এখন পূর্ণপ্রতিযোগী প্রতিষ্ঠানে দীর্ঘকালত কেবল স্থাভাবিক লাভ অর্জন কবে। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা) In the long-run, a firm under perfect competition can earn only normal profit.

(Write True or False)

(h) দৰ বিভেদীকৰণ লাভজনক হ'ব, যদিহে এখন একচেটিয়া প্ৰতিষ্ঠানে তেওঁৰ উৎপাদিত দ্ৰব্যটোৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা বিভিন্ন বজাৰত বিভিন্ন পাবলৈ সক্ষম হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Price discrimination will be profitable only when the monopolist finds that the price elasticity of demand for his product is different in different markets.

(Write True or False)

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on any four of the following (within 150 words each):

- (a) চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপকতা Cross elasticity of demand
- (b) উৎপাদনৰ সামাজিক ব্যয়

  Social cost of production
- (c) আর্থিক মিতব্যয়িতা Economies of scale
- (d) মৃতভাৰ ঘাটি Deadweight loss
- (e) কয়দীৰ দুবিধা Prisoner's dilemma
- চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা মানে কি বুজা? চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ণয়কাৰী উপাদানসমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত দৰ-উপভোগ ৰেখা 2+5+7=14 (PCC)व धावशाटी वर्गना कवा। What do you mean by price elasticity of demand? Explain the factors that determine the price elasticity of demand. concept of the Describe with (PCC) consumption curve appropriate diagram.

P25/72

(Turn Over)

অথবা / Or

(b) উপভোক্তাৰ ভাৰসমতা মানে কি? নিৰপেক্ষ ৰেখা ধাৰণাৰ সহায়ত উপভোক্তাৰ ভাৰসমতা ব্যাখ্যা কৰা।

What is consumer equilibrium? Explain consumer's equilibrium with the help of indifference curve approach.

4. (a) উপাদান মাত্ৰাৰ প্ৰতিদান বিধি কি? সমউৎপাদন ৰেখাৰ সহায়ত ক্ৰমবৰ্ধমান, সমাহাৰ আৰু ক্ৰমহাসমান প্ৰতিদান আলোচনা কৰা।
2+12=14

What is the law of returns to scale? Discuss increasing, constant and decreasing returns to scale with the help of isoquants.

অথবা / Or

(b) ব্রস্কালীন গড় ব্যয় বেখা আৰু দীর্ঘকালীন গড় ব্যয় বেখা কিয় U আকৃতিৰ হয়, ব্যাখ্যা কবা। দীর্ঘকালীন গড় ব্যয় বেখা ব্রস্কালীন গড় ব্যয় বেখাতকৈ কিয় মেলাহি হয়,

Explain why the short-run average cost and long-run average cost curves are U shaped. Discuss why a long-run average cost (LAC) curve is flatter than the short-run average cost (SAC) curve.

5. (a) পূৰ্ণপ্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ বুলিলে কি বুজা? হ্ৰস্কললত
পূৰ্ণপ্ৰতিযোগী উদ্যোগ আৰু প্ৰতিষ্ঠানসমূহে কিদৰে
ভাৰসমতা অৰ্জন কৰে, উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা
হ+12=14
What do you mean by perfectly
competitive market? Explain, with the
help of suitable diagram, how firms and
industry under perfect competition
attain equilibrium during short-run.

অথবা / Or

- (b) দৰ বিভেদীকৰণৰ সফলতাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় চৰ্তসমূহ কি কি? দৰ বিভেদীকৰণ নীতিৰ অধীনত এজন একচেটিয়া উৎপাদনকাৰীয়ে কেনেকৈ ভাৰসাম্য দৰ আৰু দ্ৰব্যৰ পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰে, ব্যাখ্যা কৰা। 4+10=14 What are the necessary conditions for price discrimination to be successful? Explain how a monopolist determines equilibrium price and output under the policy of price discrimination.
- 6. (a) স্বল্পবিক্রেতা বজাবৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? কুবনট আর্থিৰ
  সহায়ত স্বল্পবিক্রেতা বজাবৰ ভাবসাম্য দব-উৎপাদন
  নির্ণয়ব প্রক্রিয়াটো ব্যাখ্যা কবা।

  What are the characteristics of oligopoly?
  Explain the equilibrium price-output determination process in oligopoly with the help of Cournot's model.

P25/72

P25/72

(Turn Over)

व्यथा / Or

(b) স্কন্পবিক্রেতাৰ বজাৰ কাক বোলে? ব'মলব বিক্রী সর্বাধিকৰণ আর্হিটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা। 2+12=14

What is oligopoly market? Critically discuss the Baumol's model of sales maximization.

***